

Β' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ: 2016-17

**ΘΕΜΑ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:
ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΗΣ
ΜΟΥΣΙΚΗΣ**

Περιεχόμενα

Η ΜΟΥΣΙΚΗ ΣΤΗ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ.....	4
Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΩΣ ΜΕΣΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΜΟΡΦΗ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΚΦΡΑΣΗΣ.....	9
Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΣΤΗΝ ΕΦΗΒΕΙΑ ΚΑΙ ΣΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ	15
Η ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ	23

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Μουσική είναι η τέχνη που βασίζεται στην οργάνωση ήχων με σκοπό την σύνθεση, εκτέλεση και ακρόαση/λήψη ενός μουσικού έργου. Με τον όρο αυτό επίσης εννοείται και το σύνολο ήχων από το οποίο απαρτίζεται ένα μουσικό κομμάτι. Με την πάροδο των χρόνων εμφανίστηκαν πολλά και διαφορετικά είδη μουσικής, κάθε ένα από αυτά παρουσιάζει τα δικά του γνωρίσματα. Τζαζ, ροκ, ποπ, ηλεκτρονική, κλασική, είναι μερικά από τα είδη στα οποία διακρίνεται η μουσική. Ανεξάρτητα όμως από το είδος της μουσικής που ο καθένας διαλέγει, η ίδια έχει την δυνατότητα να δημιουργεί συναισθήματα, να επαναφέρει αναμνήσεις, να ηρεμεί, να εκφράζει την προσωπικότητα του καθενός.

Η ΜΟΥΣΙΚΗ ΣΤΗ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ

Η μουσική χρονολογεί και εξελίσσει την ιστορία της ως παράλληλη μ' εκείνη της γλώσσας, κατ' ουσίαν ως παράλληλη με την ανθρώπινη εξέλιξη. Καθώς ο έναρθρος λόγος ως ηχητικό μέσο δεν δύναται να αποδώσει το φάσμα των αποχρώσεων των κειμενικών, προσωπικών ανθρώπινων σκέψεων και συναισθημάτων ο άνθρωπος ανέπτυξε ένα νέο ηχητικό μέσο έκφρασης: τον *Μουσικό Λόγο*. Καθώς + στην έκφραση παραστάσεων και εννοιών, στην ονομασία των πραγμάτων, έτσι, και η Μουσική, αποδεικνύεται ως απαραίτητη ανάγκη της ζωής στη διερμηνεία της ανθρώπινης ύπαρξης στο σύνολο των εκφάνσεών της.

Προϊστορική εποχή

Εικασίες για τη μουσική αυτής της εποχής βασίζονται σε ευρήματα που προέρχονται από διάφορους παλαιολιθικούς αρχαιολογικούς χώρους, όπως οστά με επιμήκεις τρύπες - αυτά έχουν θεωρηθεί ως αυλοί.

Μουσικά όργανα, όπως αυλοί με επτά τρύπες και έγχορδα όργανα έχουν βρεθεί σε αρχαιολογικούς χώρους του πολιτισμού της κοιλάδας Ίντους. Η Ινδία έχει μία από τις παλαιότερες μουσικές παραδόσεις του κόσμου - αναφορές στην ινδική κλασική μουσική (μάργκα) μπορούν να βρεθούν σε αρχαίες ιερές γραφές της Ινδουιστικής παράδοσης. Οι αρχαιότερες συλλογές προϊστορικών μουσικών οργάνων έχουν βρεθεί στην Κίνα και χρονολογούνται μεταξύ των 7000 και 6600 π.Χ.

Αρχαία Ελλάδα

Κατά την αρχαϊκή και κλασική εποχή, ο όρος μουσική εννοούσε τον μουσικά προκαθορισμένο στίχο, όπως εμφανιζόταν στα διάφορα ποιητικά είδη και κυρίως στη λυρική ποίηση. Με τη σημερινή σημασία του όρου, η ενότητα μουσικής και λόγου άρχισε να κλονίζεται κατά το δεύτερο μισό του 5ου αιώνα π.Χ. και σε αυτό συνέτειναν διάφοροι παράγοντες όπως η εισαγωγή καινοτομιών στη σύνθεση του μέλους, η εκτεταμένη ανάπτυξη της δεξιοτεχνικής οργανικής εκτέλεσης, οι μεταβολές στον τρόπο εκφοράς της γλώσσας και η μετέπειτα απώλεια της προσωδίας της.^[4]

Η μουσική της Αρχαίας Ελλάδας ήταν ένα μείζον κομμάτι του αρχαιοελληνικού θεάτρου - μεικτές χορωδίες τραγουδούσαν για διασκεδαστικά, εορταστικά και πνευματικά δρώμενα. Χρησιμοποιούνταν μουσικά όργανα όπως, μεταξύ άλλων, ο αυλός, η λύρα, και ιδιαίτερα η κιθάρα. Η μουσική ήταν

σημαντικό μέρος της αρχαιοελληνικής παιδείας, όπου τα αγόρια ξεκινούσαν μουσικές σπουδές από έξι χρονών. Η αρχαιοελληνική μουσική θεωρία περιελάμβανε τους τρόπους, οι οποίοι αποτέλεσαν βάση για τη δυτική θρησκευτική και κλασική μουσική, κι επίσης χρησιμοποιούνται εκτενώς στη τζαζ. Αργότερα, η αρχαιοελληνική μουσική δέχτηκε επιρροές από τη Ρωμαϊκή και Βυζαντινή αυτοκρατορία, καθώς και από τη μουσική της ανατολικής Ευρώπης.

Άλλοι αρχαίοι πολιτισμοί

Η Ινδική κλασική μουσική είναι μια από τις παλαιότερες μουσικές παραδόσεις του κόσμου. Από τον πολιτισμό της κοιλάδας Ίντους (Indus) έχουν διασωθεί γλυπτά που αναδεικνύουν χορευτικές δραστηριότητες, καθώς και μουσικά όργανα όπως το φλάουτο με επτά τρύπες. Διαφόρων ειδών έγχορδα όργανα και τύμπανα έχουν βρεθεί σε ανασκαφές που έχουν γίνει στα *Harrapa* και *Mohenjo Daro* από τον Μόρτιμερ Ουίλερ. Το ιερό κείμενο *Rigveda* περιέχει στοιχεία που βρίσκονται στη σημερινή Ινδική μουσική, με μουσική σημειογραφία που υποδηλώνει το μέτρο και τον τρόπο της ψαλμωδίας. Η Ινδική κλασική μουσική (ή *μάργκα*) είναι μονοφωνική και βασίζεται σε μια μελωδική γραμμή - ή *ράγκα* - που οργανώνεται ρυθμικά μέσω των *τάλα*. Η ινδουιστική μουσική επηρεάστηκε από περσικές πρακτικές εκτέλεσης των Αφγανών *Mughal*.

Η Κινέζικη κλασική μουσική - η παραδοσιακή τέχνη ή αλλιώς αυλική μουσική της Κίνας - έχει ιστορία με εύρος περίπου τριών χιλιάδων χρόνων. Περιλαμβάνει αυτούσια συστήματα μουσικής σημειογραφίας, μουσικές τονικότητες και τονικά ύψη, όργανα, μουσικά είδη και στυλ. Η κινέζικη μουσική είναι πεντατονική-διατονική και έχει κλίμακες με δώδεκα φθόγγους, όπως οι αντίστοιχες του δυτικοευρωπαϊκού συστήματος.

Μεσαίωνας

Κατά τη διάρκεια του Μεσαίωνα (500 – 1400), το μοναδικό ευρωπαϊκό ρεπερτόριο που διασώζεται και χρονολογείται πριν τις αρχές του 8ου αιώνα είναι το μονοφωνικό λειτουργικό τραγούδι της Ρωμαϊκής Καθολικής Εκκλησίας, της οποίας η κύρια παράδοση ονομάζεται *Γρηγοριανό Μέλος*. Παράλληλα με τις εκκλησιαστικές και ιερές παραδόσεις, υπήρχε μια ζωντανή παράδοση λαϊκών τραγουδιών με μη-θρησκευτικού χαρακτήρα.

Κατά την Αναγεννησιακή περίοδο (1400 - 1600), ένα μεγάλο μέρος της διασωθείσας μουσικής της Ευρώπης του 14ου αιώνα είναι λαϊκά τραγούδια. Από τα μέσα του 15ου αιώνα, η πολυφωνία χρησιμοποιούταν από συνθέτες και τραγουδιστές σε θρησκευτικές συνθέσεις. Διακεκριμένοι συνθέτες της περιόδου θεωρούνται οι Παλεστρίνα, Τόμας Μόρλεϋ (Thomas Morley) και Ορλάντο ντι Λάσσο.

Τον ενδέκατο αιώνα, ο Βενεδικτίνος μοναχός Γκουίντο ντ' Αρέτσο, καθιέρωσε ένα σύστημα καταγραφής της μουσικής, βασιζόμενο σε οριζόντιες γραμμές και τετράγωνα σύμβολα τα οποία σημείωναν τη σχέση της εκάστοτε νότας με μια κεντρική. Το σύστημα αυτό θεωρείται ως ο πρόδρομος

του πενταγράμμου που επικρατεί στη Δυτική μουσική σημειογραφία μέχρι σήμερα.

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΩΣ ΜΕΣΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΜΟΡΦΗ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΚΦΡΑΣΗΣ

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗ

Εκκλησιαστική μουσική: Είναι η μουσική που χρησιμοποιείται κατά την λατρεία του Θεού στη Χριστιανική Εκκλησία. Η εκκλησιαστική μουσική ακολούθησε διαφορετική πορεία στην Ανατολή και τη Δύση.

Η Βυζαντινή Μουσική: Είναι η μουσική της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας που μεταφράζεται και συμμετέχει αποκλειστικά από ελληνικά κείμενα ως μελωδία. Έλληνες και ξένοι ιστορικοί συμφωνούν ότι αυτές οι μελωδίες, οι εκκλησιαστικοί ήχοι και γενικά το όλο σύστημα της βυζαντινής μουσικής, συνδέεται στενά με το αρχαίο ελληνικό μουσικό σύστημα. Οι αρχές της χρονολογούνται από ορισμένους

μελετητές στον 4ο αιώνα μ.Χ, λίγο μετά τη μεταφορά της πρωτεύουσας της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας.

Η βυζαντινή μουσική που διασώζεται είναι στο σύνολό της εκκλησιαστική, με εξαίρεση κάποιους αυτοκρατορικούς ύμνους, που και αυτοί έχουν θρησκευτικά στοιχεία. Το βυζαντινό άσμα είχε ελεύθερο ρυθμό, και προσπάθησε συχνά να απεικονίσει μελωδικά την έννοια των λέξεων. Η γλώσσα που χρησιμοποιήθηκε ήταν η ελληνική.

Μέρος της βυζαντινής μουσικής, αν και χρονικά μεταγενέστερο μπορεί να θεωρηθεί το δημοτικό τραγούδι, αν και διαφέρει από την εκκλησιαστική μουσική στο ότι έχει σταθερό μέτρο, ώστε να εξυπηρετείται και ο χορευτικός σκοπός. Αυτό δεν είναι τυχαίο: στον ίδιο γεωγραφικό χώρο, από τον ίδιο πολιτισμό η μουσική είναι ενιαία. Μην ξεχνάμε πως η πρώτη φορά που διδάχτηκε η δυτική μουσική στον Ελληνικό χώρο, ήταν με την έλευση του Όθωνα.

Η παράδοση του ανατολικού λειτουργικού άσματος, που καλύπτει τον ελληνόφωνο χώρο, αναπτύχθηκε στη Βυζαντινή Αυτοκρατορία. Είναι αναντίρρητα σύνθετης προέλευσης, προσεγγίζοντας στις καλλιτεχνικές και τεχνικές παραγωγές της κλασικής αρχαιότητας, στην εβραϊκή μουσική και εμπνευσμένα από τη μονοφωνική μελωδία που άνθισε στις πρώιμες χριστιανικές κοινότητες της Αλεξάνδρειας, της Αντιόχειας και της Εφέσου.

Βλέπουμε ότι υπάρχει μια βασική σύνδεση μεταξύ της μουσικής της Συναγωγής και της πρώιμης χριστιανικής μουσικής. Σχέση μεταξύ των δύο παραδόσεων υφίσταται υπό μορφή ομοιοτήτων της Ψαλμωδίας και των Ύμνων. Εν συντομία, η ψαλμωδία είναι η μελωδική απόδοση των ψαλμών από την εβραϊκή κοινότητα, η οποία μεταφέρθηκε στη χριστιανική μουσική παράδοση και διαμόρφωσε τον τρόπο που διάφορες μορφές βυζαντινών μουσικών κομματιών

αποδίδονταν π.χ. οι χριστιανικές δοξολογίες είναι ότι καλύτερο για τη συντήρηση της εβραϊκής ψαλμωδίας. Οι ύμνοι γράφονται με τέτοιο τρόπο ώστε να μπορούν να προσαρμοστούν σε έναν παραδοσιακό τύπο άσματος. Αυτή η πρακτική βασίστηκε σταθερά στην εβραϊκή παράδοση και συναντάται στις εβραϊκές τελετές. Οι πρώιμες χριστιανικές προσπάθειες υμνογραφίας καταδικάστηκαν αμέσως επειδή δεν βασίστηκαν αποκλειστικά στις λέξεις της Γραφής.

Έτσι μπορούμε να δούμε ότι η μεταφορά της εβραϊκής παράδοσης ήταν πρώτιστα πρακτικής φύσης. Αυτό σημαίνει ότι η προέλευση αυτού που σήμερα καλείται βυζαντινή μουσική βασίστηκε στις καθιερωμένες πρακτικές των Εβραίων οι οποίοι μιμήθηκαν τη λατρεία των συναγωγών από τις οποίες προέρχονταν και κράτησαν απλά τις πρακτικές που έμαθαν κατά τα έτη που είχαν αφιερώσει στην ψαλμωδία και τη λατρεία στις Συναγωγές τους και εφάρμοσαν αυτές τις πρακτικές στη νέα τους λατρεία, που ήταν για αυτούς, μια συνέχεια της θρησκείας τους.

Ο Πυθαγόρας αναφέρεται ως θεμελιωτής του μουσικού είδους που μετέπειτα εξελίχτηκε στη βυζαντινή μουσική. Αυτό ισχύει μέχρι ένα σημείο. Εκεί που οι Εβραίοι συνέβαλαν με την παράδοση και την πρακτική ο Πυθαγόρας συνέβαλε με τη θεωρία. Ήταν ο πρώτος που συνέδεσε τη μουσική με τα μαθηματικά και καινοτόμησε με τη μελέτη της ακουστικής. Ήταν επίσης ο πρώτος που δημιούργησε τους μουσικούς "ήχους" και απέδωσε τις αναλογίες τους με νότες. Αυτό δημιούργησε τις κλίμακες που είναι η βάση της Οκτώηχου του κέντρου δηλαδή της βυζαντινής μουσικής θεωρίας.

Οι αρχαιοελληνικοί μουσικοί ήχοι είναι απλά διαφορετικές ταξινομήσεις των φθόγγων των εναλλασσόμενων φωνητικών τόνων. Αυτές οι ταξινομήσεις δημιουργούν τις κλίμακες που συσχετίζονται η μία με την άλλη αλλά χαρακτηρίζονται από διαφορετικές διαθέσεις. Στη συνέχεια, οι ήχοι ταξινομήθηκαν με την απόδοση ονομάτων σύμφωνα με τη διάθεση που

ομοιάζαν. Οι οκτώ ήχοι που περιέχονται στη βυζαντινή μουσική είναι χωρισμένοι σε τρία γένη διαθέσεων. Αυτό είναι άμεσος απότοκος της αρχαίας ελληνικής πρακτικής, γιατί και στα συστήματα, ο αριθμός και τα ονόματα των γενών είναι τα ίδια.

ΚΙΝΕΖΙΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗ

Από την 5η χιλιετία, η μουσική κατείχε πολύ σημαντικό ρόλο στην αρχαία Κίνα. Αποτελούσε μέρος του φιλοσοφικού τους συστήματος και χρησίμευε στην καλή διοίκηση του κράτους, γι' αυτό και η σύνθεσή της αποτελούσε αποκλειστικό προνόμιο του αυτοκράτορα. Σημαντική επίσης θέση είχε η μουσική και στο κινέζικο θέατρο, όπου μαζί με το λόγο και την παντομίμα αποτελούσε όπως και στην αρχαία ελληνική τραγωδία, ένα αδιαίρετο σύνολο. Οι μουσικές τους θεωρίες ήταν περισσότερο μυστικιστικές παρά μουσικές.

Με αφετηρία το ντο (νότα) και σύμφωνα με την ακουστική τους, προχωρώντας από 5η σε 5η, δημιούργησαν μια κλίμακα με πέντε φθόγγους (Σολ, Λα, Ντο, Ρε, Μι) πάνω στην οποία φτιάχτηκαν πολυάριθμες μελωδίες, την πεντατονική κλίμακα, που πολύ αργότερα, προσθέτοντας 2 φθόγγους, έγινε επτατονική 1500π.Χ. Ο χαρακτήρας της μουσικής τους ήταν καθαρά μονοφωνικός, με κάποια στοιχεία ετεροφωνίας. Όσο αφορά το σύστημα μουσικής τους σημειογραφίας, ήταν αρκετά ανεπτυγμένο: άλλο για την φωνητική και άλλο για την ενόργανη μουσική.

Τα πρώτα μουσικά όργανα ήταν

- ◆ Πνευστά
- ◆ Έγχορδα
- ◆ Κρουστά

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗ

Ελληνική παραδοσιακή μουσική περιέχει όλα τα τραγούδια, τους σκοπούς και ρυθμούς των περιοχών της Ελλάδας, της Κύπρου, της Αυστραλίας, των Η.Π.Α. και άλλων. Εκτός από τα κοινά μουσικά ακούσματα που συναντώνται σε όλη την Ελλάδα, υπάρχουν και χαρακτηριστικά είδη παραδοσιακής μουσικής ανάλογα με την ιστορία ή τις προτιμήσεις των συγκεκριμένων περιοχών.

Επίσης γίνεται διάκριση των τραγουδιών με βάση το περιεχόμενό τους, την περίσταση στην οποία παίζονται και το μέτρο τους. Στην παραδοσιακή μουσική υπάρχουν διάφορα μου. Μία κατηγορία τραγουδιών που συμπεριλαμβάνεται στην ελληνική παραδοσιακή μουσική είναι τα δημοτικά τραγούδια. Τα δημοτικά τραγούδια παίζονται συνήθως σε γάμους αλλά και σε πανηγύρια. Χωρίζονται στις εξής κατηγορίες: Ακριτικά, Κλέφτικα, Ιστορικά, Παραλλαγές και Γαμήλια σικά. Μία κατηγορία τραγουδιών που συμπεριλαμβάνεται στην ελληνική παραδοσιακή μουσική είναι τα δημοτικά τραγούδια. Τα δημοτικά τραγούδια παίζονται συνήθως σε γάμους αλλά και σε πανηγύρια. Χωρίζονται στις εξής κατηγορίες: Ακριτικά, Κλέφτικα, Ιστορικά, Παραλλαγές και Γαμήλια όργανα όπως: Μία κατηγορία τραγουδιών που συμπεριλαμβάνεται στην ελληνική παραδοσιακή μουσική είναι τα δημοτικά τραγούδια. Τα δημοτικά τραγούδια παίζονται συνήθως σε γάμους αλλά και σε πανηγύρια. Χωρίζονται στις εξής κατηγορίες: Ακριτικά, Κλέφτικα, Ιστορικά, Παραλλαγές και Γαμήλια.

ΡΟΚ ΜΟΥΣΙΚΗ

Ο όρος **ροκ** στη μουσική, χρησιμοποιείται για να περιγράψει τα είδη που προέκυψαν από την εξέλιξη του είδους του rock and roll. Η μουσική *ροκ*, στο σύνολο της από έντονο ρυθμό και

από ευδιάκριτη, χαρακτηριστική μελωδία φωνητικών η οποία συνοδεύεται συνήθως από ηλεκτρικές κιθάρες, ηλεκτρικό μπάσο και ντραμς. Πολλές φορές χρησιμοποιούνται και πληκτροφόρα όργανα, όπως πιάνο ή συνθεσάιζερ.

Εμφανίστηκε στις αρχές της δεκαετίας του 1950 στην Αμερική και είχε ως βάση την τεχνοτροπία του Rhythm and Blues και το ρυθμό του rock and roll των αφροαμερικάνικων κοινοτήτων των Ηνωμένων Πολιτειών, καθώς και το rockabilly, που ουσιαστικά ήταν η έκφραση των λευκών μέσω των προαναφερθέντων ειδών αφροαμερικανικής προέλευσης. Συνεισφορά στον ήχο που πρωτοχαρακτηρίστηκε *ροκ*, θεωρείται ότι είχε και η country μουσική. Αυτή, είχε στοιχεία μπλουζ και βασιζόταν στα παραδοσιακά είδη μουσικής των κατοίκων των ΗΠΑ και ήταν πολύ δημοφιλής, κυρίως μεταξύ των λευκών και στο Νότο.

Η μουσική ροκ επηρεάστηκε και επηρεάζεται ακόμη και σήμερα από τα άλλα είδη μουσικής που είναι δημοφιλή ανά περίοδο. Στη δεκαετία του 1960, η παραδοσιακή μουσική των λευκών κοινοτήτων των ΗΠΑ επηρέασε το υβρίδιο που ήταν γνωστό ως ροκ εκείνη την περίοδο, αλλά και επηρεάστηκε από αυτό με αποτέλεσμα τη δημιουργία του φολκ ροκ. Παράλληλα, γίνεται γνωστό το μπλουζ ροκ που αποτελεί την έκφανση του ροκ που δίνει μεγαλύτερη βαρύτητα στην ηλεκτρική κιθάρα και στις μπλουζ ρίζες της μουσικής αυτής. Στα μέσα της δεκαετίας του 1960, εμφανίζεται το ψυχεδελικό ροκ, που φέρει στοιχεία από μουσικές της ανατολής. Λίγα χρόνια αργότερα, οι μουσικοί της ροκ που είχαν τζαζ παιδεία και μουσικοί τζαζ, δημιούργησαν το μείγμα που έγινε γνωστό ως τζαζ-ροκ φιούζιον, ή απλά φιούζιον. Στη δεκαετία του 1970, το ροκ υποσκελίστηκε από την επικράτηση της ντίσκο που αποτελούσε ένα μείγμα σόουλ, φανκ και λάτιν μουσικής και δέχτηκε επιρροές από τα είδη τα υποείδη σοφτ ροκ, προγκρέσιβ ροκ, πανκ ροκ και χέβι μέταλ. Τη δεκαετία του 1980, γίνεται δημοφιλές το χαρντ ροκ και το εναλλακτικό ροκ

κάνει τα πρώτα του βήματα. Στην επόμενη δεκαετία, τα υποείδη της ροκ που εισάγονται είναι το γκραντζ, το μπριτ ποπ και το ανεξάρτητο ροκ.

Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΣΤΗΝ ΕΦΗΒΕΙΑ ΚΑΙ ΣΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ

Η μουσική μπορεί να θεωρηθεί και ως ένας τρόπος άσκησης ή ψυχικής εκτόνωσης για πολλούς νέους(και όχι μόνο),αφού εκφράζει το ψυχικό μας συναίσθημα σύμφωνα με έρευνες ψυχολόγων. Δεν είναι λίγες οι φορές που η μουσική μας προσφέρει χαλάρωση και μας δίνει τη δυνατότητα να αποδράσουμε νοητά από την καθημερινότητα και να αφήσουμε το μυαλό μας να ονειρεύεται μέσα από την μουσική έτσι ώστε να ανεβάσουμε την διάθεση μας και να αφεθούμε στους ρυθμούς της. Η χαλάρωση που επιτυγχάνεται με τη μουσική μας προκαλεί διάφορα συναισθήματα, τις περισσότερες φορές ευφορίας, που ευνοεί όμως και μια καινούργια διαθεσιμότητα και μεγαλύτερη δεκτικότητα σε εξωτερικούς ερεθισμούς. Σε αυτό ακριβώς το στάδιο η μουσική παύει να είναι απλώς ένα στοιχείο χαλάρωσης και παίζει θεραπευτικό ρόλο.

Οποιοδήποτε είδος μουσικής κι αν ακούμε, φαίνεται πως παίζει πρωταρχικό ρόλο στη ζωή μας, και μάλιστα συσχετίζεται με την έκφραση των πιο θετικών μας συναισθημάτων.

Μουσική και τρόπος ζωής:

Η μουσική που ακούμε επηρεάζει τον τρόπο ζωής μας. Αλλά ισχύει και το αντίστροφο. Γενικά το ένα επηρεάζει το άλλο, ανάλογα με την στιγμή. Ο λόγος για τον οποίο καθορίζει κάποιος τον τρόπο ζωής του ανάλογα με την μουσική που ακούει, άλλοι λένε πως είναι η έλλειψη προσωπικότητας και άλλοι η επιρροή που δεχόμαστε από το περιβάλλον μας. Και η μουσική αποτελεί μια ισχυρή επιρροή! Οπωσδήποτε καθορίζει σε ένα βαθμό τον τρόπο που βλέπουμε τα πράγματα... όχι όμως και να φτάσουμε σε σημείο να περιστρέφεται όλη η ζωή μας γύρω από αυτή και να επηρεάζει τις επιλογές μας. Η μουσική που προτιμούμε μπορεί επίσης να δείξει και στοιχεία του χαρακτήρα μας.

Η διαμόρφωση των νέων μέσα από τη μουσική:

Αν υπήρχε «ιδανική» μουσική που να έφτιαχνε τους «ιδανικούς» ανθρώπους η ζωή και οι άνθρωποι θα ήταν ίδιοι

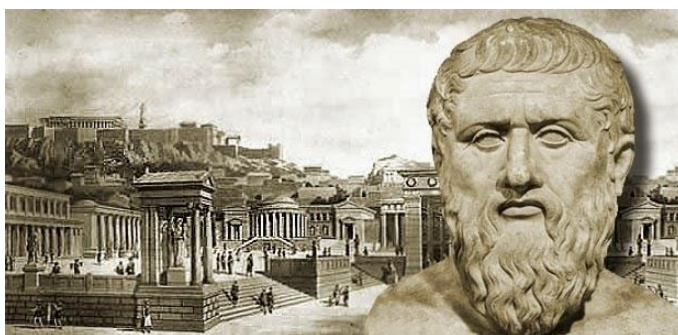
και μονότονοι! »Ιδανική» μουσική είναι κάτι το σχετικό, και δεν μπορεί να δημιουργήσει τον »ιδανικό» άνθρωπο, γιατί απλούστατα δεν υπάρχει ιδανικό μοντέλο ανθρώπου. Ο καθένας έχει την προσωπικότητά του. Ο άνθρωπος βασίζεται στις ικανότητές του και δεν πρέπει να μπαίνει σε μάζες. Πρέπει να κρατάει τον χαρακτήρα του και να προσφέρει ότι μπορεί στο σύνολο. Όπως ακριβώς και η μουσική. Και όπως χαρακτηριστικά είχε πει και ο γνωστός Έλληνας Ιστορικός Πολύβιος «Όφελος πᾶσι μὲν ἀνθρώποις ἀσκεῖν μουσικὴν» δηλαδή: είναι ωφέλιμο για τους ανθρώπους να ασκούνται στη μουσική. Πολλούς αιώνες αργότερα το δεύτερο έμελλε να επιβεβαιωθεί με πολλούς τρόπους, καθώς η επιστήμη έχει ερευνήσει την επίδραση της μουσικής όχι μόνο στην ανθρώπινη διάθεση, αλλά και στη διεύρυνση των νοητικών δυνατοτήτων. Πρόσφατα μια έρευνα που έγινε στο Πανεπιστήμιο Μακ Μάστερ του Καναδά παρακολούθησε επί ένα χρόνο την ανάπτυξη του εγκεφάλου σε παιδάκια 4-6 ετών, με τη χρήση μαγνητοεγκεφαλογραφημάτων. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας, που δημοσιεύτηκε στο περιοδικό νευρολογίας «Brain» του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης, τα παιδιά που έπαιρναν μαθήματα μουσικής σε αυτό το διάστημα έστω και μαθαίνοντας να παίζουν απλά κομματάκια εμφάνισαν σημαντικότερη εξέλιξη στα νοητικά συστήματα της προσοχής τους. Αυτό συνεπάγεται τη δυνατότητα να συγκεντρώνονται καλύτερα σε οτιδήποτε έχει σχέση με μάθηση αλλά και στις καθημερινές δραστηριότητές τους.

Η επιρροή της μουσικής στους εφήβους:

Η μουσική έχει αμφίδρομη σχέση με εμάς. Οι περισσότεροι άνθρωποι ακούνε μουσική για να «συντονιστούν» με κάποια κοινωνική ομάδα και τρόπο ζωής. Η μουσική μας εμφυτεύει ιδέες, συναισθήματα και σύμβολα. Για τον λόγο αυτό κάθε γενιά που παράγει ένα διαφορετικό μοντέλο σκέψης, παράγει η ταυτίζεται με διαφορετικό τρόπο μουσικής. Κάθε μουσική διαμορφώνεται από το κοινωνικό περιβάλλον στο οποίο «γεννιέται» και αμφίδρομα επηρεάζει την αντίληψη των ατόμων που απαρτίζουν το κοινωνικό περιβάλλον. Το ίδιο όμως συμβαίνει και με τους ρυθμούς, άλλοι απ' αυτούς φέρνουν ηρεμία και άλλοι συνταράσσουν την ψυχή, άλλοι είναι μονότονοι και άλλοι πιο ελεύθεροι. Από τα παραπάνω γίνεται αντιληπτό ότι η μουσική έχει τη δύναμη να διαμορφώνει κατά κάποιο τρόπο το ήθος της ψυχής. Αν λοιπόν μπορεί να το πετυχαίνει, σημαίνει ότι πρέπει να οδηγούμε και να μορφώνουμε τους νέους με αυτήν. Τέλος, σύμφωνα με τον Πλάτωνα «δεν είναι γι αυτόν τον λόγο, αγαπητέ Γλαύκον που η μουσική εκπαίδευση είναι σημαντικότερη, γιατί ο ρυθμός και η

αρμονία εισδύουν βαθιά στα μύχια της ψυχής και ασκούν σε αυτήν ισχυρότατη επίδραση, φέρνοντας μαζί τους και προσφέροντας ομορφιά, αν κανείς εκπαιδευτεί σωστά η και το αντίθετο....»

Μουσική και κοινωνικοποίηση του νέου:

Τι είναι η μουσική; Αν ρωτήσει κανείς τους μεγάλους δασκάλους της, θα του απαντήσουν πως είναι τρόπος ζωής. Η μουσική βρίσκεται παντού στη καθημερινότητά μας, τη συνοδεύει, τόσο που πλέον τη θεωρούμε δεδομένη και η απουσία της θα μας φαινόταν αδιανόητη.

Έστω και ασυναίσθητα κάποια στιγμή στη διάρκεια κάθε μέρας θα 'παίξουμε' στο μυαλό μας κάποια μελωδία ή θα τραγουδήσουμε μερικούς στίχους. Ακούμε μουσική για πολλούς διαφορετικούς λόγους και με ποικίλες αφορμές. Το αποτέλεσμα είναι πάντα προς όφελός μας, πόσο μάλλον ωφελούμαστε από την ίδια την εκμάθηση της μουσικής.

Ο λόγος συγκεκριμένα για τη μουσική παιδεία των παιδιών. Όπως οι μικρές ηλικίες ενδείκνυνται για την εκμάθηση πολλών πραγμάτων, έτσι είναι οι καταλληλότερες και για την εκμάθηση κάποιου μουσικού οργάνου ή για την καλλιέργεια της φωνής.

Οι έρευνες που αποδεικνύουν τα οφέλη της μουσικής καλλιέργειας των παιδιών είναι αρκετές για να μας επιβεβαιώσουν τον θετικό αντίκτυπο που έχει η μουσική στη ζωή που ανοίγεται μπροστά τους.

Τα ίδια από τη βρεφική ηλικία έχουν στη φύση τους μια αγάπη για τη μουσική πράγμα που φαίνεται από την άμεση ανταπόκρισή τους στις μελωδίες, τον χαρούμενο χορό τους ή ακόμη το αίσθημα ηρεμίας που έχουν όταν κλείνουν τη μέρα τους ακούγοντας ένα νανούρισμα. Είναι, λοιπόν, κάτι σαν έμφυτη ανάγκη για τον άνθρωπο.

Πώς επιδρά η μουσική στα παιδιά;

Οι έρευνες έχουν δείξει πως η εκμάθηση κάποιου μουσικού οργάνου συντελεί στην διαμόρφωση μιας συγκροτημένης προσωπικότητας. Πρώτα απ' όλα βοηθά το παιδί να συνειδητοποιήσει και να δεχθεί τη διαφορετικότητα, ακριβώς επειδή δεν υπάρχει μόνο ένα είδος μουσικής αλλά μια μεγάλη ποικιλία.

Ακόμη, είναι μια ενασχόληση που προκαλεί την δημιουργικότητά του, του δίνει την αίσθηση ότι προσφέρει κάτι που 'έφτιαξε' με τον κόπο του. Μέχρι να φτάσει βέβαια σε αυτό το σημείο έχει περάσει από συστηματική μελέτη, που του δίνει την ευκαιρία να εξασκήσει την υπομονή, τη μεθοδικότητα και την πειθαρχία του.

Επιπλέον η μελέτη της μουσικής ενισχύει τη μνήμη του παιδιού και το κάνει πιο δεκτικό στο να συγκρατεί όγκο πληροφοριών. Η συγκέντρωση του παιδιού είναι ένα ακόμη κομμάτι που ενισχύεται από την εκμάθηση της μουσικής. Ειδικά στις μέρες μας παρατηρούνται συχνές περιπτώσεις

παιδιών με απόσπαση προσοχής που τους δυσκολεύει σε ορισμένους τομείς της εξέλιξής τους.

Παρομοίως έχει αποδειχθεί πως λειτουργεί θεραπευτικά σε περιπτώσεις δυσλεξίας. Επίσης, η εκμάθηση μιας ξένης γλώσσας από ένα παιδί που έχει μάθει μουσική γίνεται πιο γρήγορα και με μεγαλύτερη ευκολία, αφού ήδη έχει έρθει 'αντιμέτωπο' με μια πρώτη 'ξένη γλώσσα', αυτή της μουσικής, με τις νότες και τους συμβολισμούς της.

Επιπλέον, έρευνες έχουν δείξει πως η μουσική μπορεί να κατευνάσει το σωματικό πόνο. Κι αν αυτοί δεν είναι αρκετοί λόγοι για να μάθει ένα παιδί μουσική τότε να προσθέσουμε και ένα από τα χρησιμότερα ίσως οφέλη που μπορεί να αποκομίσει και αυτό δεν είναι άλλο από τη διαχείριση του άγχους και του στρες. Μελλοντικά αυτό είναι κάτι που θα του φανεί εξαιρετικά χρήσιμο δεδομένων των ρυθμών στους οποίους ζει ο σημερινός άνθρωπος.

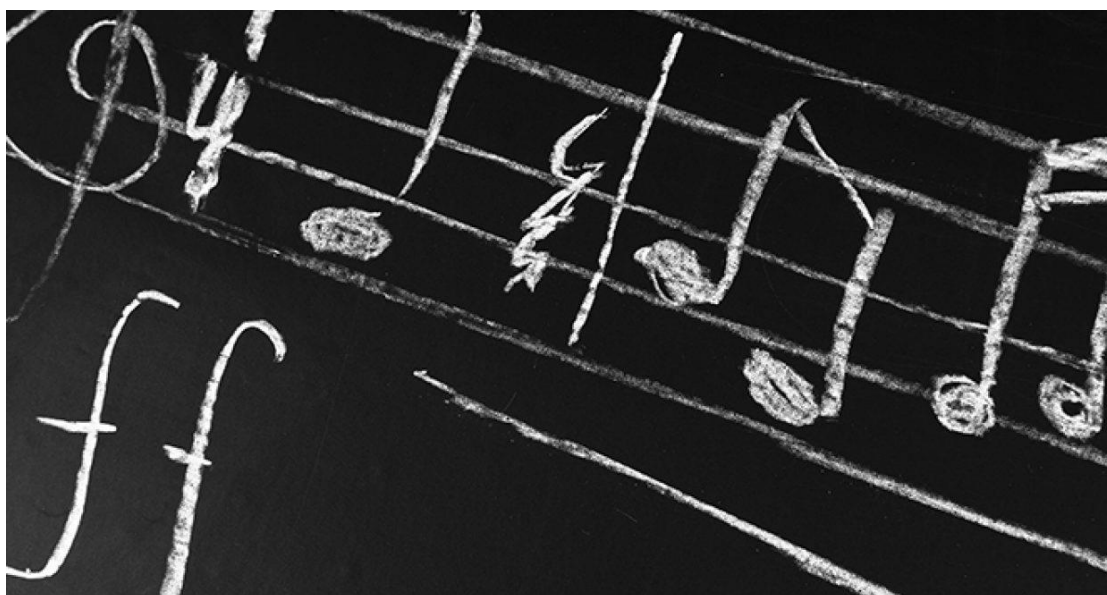
Το άγχος μαζί με το στρες αποτελεί πλέον τη συχνότερη αρρώστια που τον κυνηγά και του προκαλεί μια σειρά προβλημάτων υγείας. Ένας άνθρωπος που γενικότερα, αλλά και ειδικότερα από μικρή ηλικία, έχει ασχοληθεί με τη μουσική, ακόμη και με το άκουσμα αλλά κυρίως με την εξάσκησή της ισορροπεί τους καρδιακούς παλμούς του, μειώνει την αρτηριακή πίεση, αποφορτίζεται και του είναι πιο εύκολο να βάλει αυτό που τον απασχολεί σε μια σειρά ώστε να το διευθετήσει αποτελεσματικότερα και γρηγορότερα.

Συνοπτικά θα λέγαμε πως η εκμάθηση της μουσικής θα χαρίσει στο κάθε παιδί δεξιότητες που θα το συνοδεύουν σε όλη του τη ζωή, βοηθώντας το να τη διαχειριστεί με έναν μοναδικό τρόπο.

Το ζήτημα είναι αυτό να γίνει κατανοητό, όμως, πρώτα από τους γονείς. Εφόσον η παιδεία στα σχολεία δεν δίνει επαρκή βάση στη σημασία της μουσικής, τουλάχιστον οι γονείς είναι καλό να επιδιώκουν από μόνοι τους μια σύνδεση των παιδιών τους με αυτή.

Μέσα στα χρόνια η σημασία της έχει εν μέρει αποσιωπηθεί και έχει απομακρυνθεί από τη κορυφή των προτιμήσεων των γονιών. Πλέον η μουσική θεωρείται πολυτέλεια. Δεν φτάνει οι ίδιοι για αυτό αλλά κυρίως οι απαιτήσεις της κοινωνίας, που έχουν περάσει υποσυνείδητα την ιδέα πως ο στόχος στον οποίο πρέπει να εστιάσει κανείς είναι στο να γίνουν πιο ανταγωνιστικοί στη ζήτηση εργασίας.

Έτσι εστιάζουν στους τομείς που θα προσθέσουν έξτρα πόντους στο μελλοντικό βιογραφικό τους (για παράδειγμα εκμάθηση ξένων γλωσσών), ξεχνούν όμως την ομαλή καλλιέργεια του πνεύματός τους όπως προσφέρεται από την εκμάθηση της μουσικής. Στο τέλος αυτή η καλλιέργεια είναι που θα τους δώσει τη βάση ώστε διαπρέψουν και στα υπόλοιπα.

**Η ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ
ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ
ΠΑΙΔΕΙΑΣ**

Η στενή σχέση που έχει και διατηρεί ο άνθρωπος με τη μουσική επιβεβαιώνεται από το πλήθος καταγεγραμμένων ιστορικά συνθέσεων που εκφράζουν την κάθε περίπτωση της ζωής(θρησκευτικοί ύμνοι, μοιρολόγια, χοροί αναφερόμενοι στις χαρές και λύπες).Την αξία της μουσικής εξύμνησαν μεγαλοφυΐες του πνεύματος όπως ο Σωκράτης και ο Πλάτωνας. Συγκεκριμένα ο Πλάτωνας έλεγε: <<Η εκπαίδευση στη μουσική είναι επιτακτική γιατί περισσότερο από οτιδήποτε στον κόσμο ο ρυθμός και η αρμονία επηρεάζουν το ενδότερο κομμάτι του εαυτού μας, και ο καθένας από εμάς θα πρέπει να ξέρει πώς να το χαλιναγωγήσει.>>

Η μουσική επηρεάζει τον συναισθηματικό κόσμο των παιδιών, βοηθά στην ανάπτυξη και στη διαμόρφωση μιας ισορροπημένης προσωπικότητας .Η αξία της μουσικής είναι κάτι που έχει αμφισβητηθεί όχι μόνο από γονείς αλλά και από εκπαιδευτικούς, πιο πολύ από οποιαδήποτε άλλο είδος μόρφωσης. Ζούμε σε μια κοινωνία που η βασική απαίτηση και αναγκαιότητα κατά παγκόσμια βάση είναι η ικανότητα να βγάζουμε χρήματα.

Λίγοι γονείς θα έλεγαν ότι δεν θα ήθελαν τα παιδιά τους να ξέρουν κάτι από μουσική. Παρόλο που συμβαίνει αυτό, η μουσική εκπαίδευση δεν βρίσκεται στην κορυφή των προτιμήσεων των εξωσχολικών δραστηριοτήτων που επιλεγούν οι γονείς για τα παιδιά τους, παραβλέποντας τα οφέλη της μουσικής στην ανάπτυξη του παιδιού τους.

Μέσα από έρευνες που έχουν πραγματοποιηθεί αποδεικνύεται ότι τα παιδιά που μαθαίνουν από πολύ μικρά μουσική, μαθαίνουν ευκολότερα στο σχολείο. Γίνονται καλύτεροι ακροατές και συγκεντρώνονται πιο εύκολα. Έτσι αποδείχτηκε ότι οι μαθητές που είχαν παιδεία στη μουσική ήταν πιο σωστοί στην οργάνωση της σκέψης τους και στη νοητική τους ευελιξία.

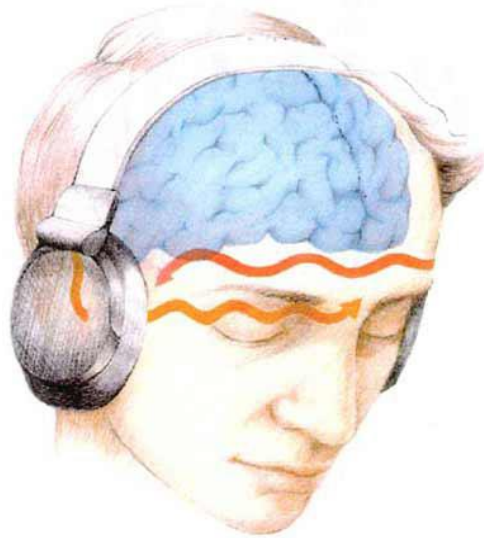
Τα παιδιά που μαθαίνουν από νωρίς κάποιο μουσικό όργανο αναπτύσσουν γρηγορότερα τις φυσικές, πνευματικές, συναισθηματικές και κοινωνικές τους δεξιότητες .Μαθαίνουν την ομαδική δουλειά, κινούνται ευέλικτα και με την αποφασιστικότητα που χρειάζεται η επιτυχία του συνόλου και του ατόμου, με αποτέλεσμα να ευνοούνται αργότερα στους ίδιους τομείς που απαιτεί η σύγχρονη προσφορά εργασίας και όλα αυτά απολαμβάνοντας την υγιή και θετική συμμετοχή σε ένα σύνολο με φίλους. Επιπλέον η μουσική αναπτύσσει την δημιουργικότητα και την φαντασία καθώς και την έκφραση.

Η μουσική επηρεάζει τη διανοητική νόηση των ατόμων, καθώς και το οδηγεί σε κατάσταση έκστασης. Η έκσταση δημιουργείται όταν το άτομο δέχεται πολλά επαναλαμβανόμενα ρυθμικά μοτίβα για μεγάλα χρονικά διαστήματα.

Η διέγερση που προκαλείται επηρεάζει πολλές αισθητηριακές και κινητικές περιοχές του εγκεφάλου επιφέροντας αλλαγές, προκαλώντας την δημιουργία χορευτικών κινήσεων.

Η μουσική επηρεάζει τον καρδιακό ρυθμό και σφυγμό, την ηλεκτροδερματική αντίδραση, το ρυθμό της αναπνοής, την αρτηριακή πίεση, τον όγκο του αίματος, τη δερματική θερμοκρασία, τη γαστρική κίνηση, τα αντανακλαστικά της κόρης του ματιού, την οξυγόνωση του αίματος, τις ορμονικές εκκρίσεις, την μυϊκή ένταση και το μυϊκό πόνο.

Όταν η μουσική εισχωρήσει στα αυτιά του ανθρώπου, οι ήχοι μετατρέπονται σε ερεθίσματα τα οποία ταξιδεύουν από τα ακουστικά νεύρα στο θάλαμο του εγκεφάλου, τον σταθμό αναμετάδοσης των συναισθημάτων και των αισθήσεων.

Όταν διεγερθεί ο θάλαμος, δραστηριοποιεί το φλοιό του εγκεφάλου, ο οποίος εκπέμπει ερεθίσματα στον θάλαμο, οπότε δημιουργείται ένα κύκλωμα δονήσεων που ενισχύεται όσο διαρκεί ο ρυθμός της μουσικής. Ο εγκέφαλος ο θάλαμος, ο υποθάλαμος, η παρεγκεφαλίδα και τα εγκεφαλικά ημισφαίρια επεξεργάζονται τους μουσικούς τόνους και ρυθμούς μετατρέποντας τους σε αναγνωρίσιμες μουσικές δομές, προσδίδοντας τους διανοητικό και συναισθηματικό νόημα.

Ο υποθάλαμος που συνδέεται με τις νευρικές οδούς ρυθμίζει τον μεταβολισμό, τον ύπνο, την αφύπνιση και άλλες σωματικές λειτουργίες. Μέσου αυτού τα ερεθίσματα της μουσικής μεταφέρονται σε όλα τα εγκεφαλικά κέντρα. Γύρω από το θάλαμο βρίσκεται το κέντρο των αισθήσεων που λειτουργεί σε αλληλεπίδραση με το ενδοκρινικό σύστημα το οποίο επηρεάζει τον παλμό, την αναπνοή, την κυκλοφορία του αίματος και τις εκκρίσεις των διάφορων αδένων.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ	ΜΑΡΙΑ
ΔΗΜΟΥΛΑΚΗΣ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ	ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ
ΘΕΟΔΩΡΟΥ	ΑΝΤΩΝΙΟΣ
ΚΕΛΕΠΟΥΡΗ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ
ΚΟΛΟΝΙΩΤΗ	ΝΙΚΟΛΕΤΑ-ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ
ΚΟΜΠΟΘΑΝΑΣΗ	ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ
ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗ	ΣΟΦΙΑ
ΚΟΥΚΑΡΗ	ΜΑΡΙΑ
ΚΡΥΣΤΑΛΛΟΓΙΑΝΝΗΣ	ΝΙΚΟΛΑΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΓΚΑΣ	ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ
ΛΟΡΙΔΑ	ΑΡΓΥΡΩ
ΛΟΥΚΑΣ	ΧΡΗΣΤΟΣ-ΔΑΥΙΔ
ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ	ΙΩΑΝΝΗΣ
ΠΑΝΟΥΡΓΙΑΣ	ΑΝΕΣΤΗΣ
ΡΟΥΣΟΔΗΜΟΣ	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΥ	ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ
ΣΤΑΜΟΥΛΟΣ	ΣΤΕΦΑΝΟΣ
ΣΤΡΑΦΙΩΤΗ	ΜΑΡΙΑ
ΣΦΑΚΙΑΝΟΣ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΨΥΧΟΓΥΙΟΣ	ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ-ΑΝΔΡΕΑΣ